

ταί, ὅτι φιλοῦσιν τ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γω- 23,5sp
 νίαις τῶν πλᾶτειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως τ φα-
 νῶσιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, τὶ ἀπέχουσιν τὸν
 μισθὸν αὐτῶν· 6 σὺ δὲ ὅταν προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ
 ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ
 πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων
 ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοὶ τ·

7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὥστερ οἱ ἔθνη-
 κοί, δοκοῦσιν γάρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακου-
 σθήσονται· 8 μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδεν γάρ ἰ ὁ πα-
 τήρ ὑμῶν ἃν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς ἰ αἰτησαὶ αὐτόν·
 9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς·

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν ἰ τοῖς οὐρανοῖς·
 ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
 10 ἔλθέτω ἡ βασιλεία σου·
 γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
 ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τ γῆς·

11 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἔπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον·
 12 καὶ ἄφες ἡμῖν ἰ τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
 ὡς καὶ ἡμεῖς ἰ ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·
 13 καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
 ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· τ

14 Ἐὰν οὖν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα
 αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ Ἰοῦρᾶνιος·

5 Τοτηναὶ (sed... ἐστῶτες καὶ προσευχόμενοι) D it | ταν W Δ Θ 28. 565. 700. 1010.
 1241 M | τῖ οτι K L W Δ Θ 565. 1010. 1241. 1424 M f ● 6 T (4 v. l.) εν τω φανερω
 L W Θ f13 M it syr.h | τχι Ν Β D Z f1 pc aur f1 k vg sys.o co ● 7 τυποκριται B 1424 sye
 mae ● 8 ἰ ο θεος ο π. υμ. Ν1 B sa mae; Or | ο π. υμ. ο ουρανιος 047. 28. 892c. 1424
 pc syh | τχι Ν* D L W Z Θ 0170vid f(1).13 M latt sys.e.p bo | ἰανοῖξαι το στομα D h
 ● 9 ἰ τω ουρανῳ mae, - Didache ● 10 O D* a b c k h o m s; Tert Cyp | Ττης D L Θ f13
 M | τχι Ν Β W Z Δ f1 pc ● 11 Γcottidianum it | supersubstantialem vg | perpetuum sye |
 necessarium sy(φ).h | venientem sa | crastinum mae bo ● 12 ἰ την οφειλην Didache |
 τα παραπτωματα Or | Γαφιομεν D (L) W Δ Θ 565 pc sye? co? | αφιεμεν Ν1 f13 M sye?
 co?; Didache Cl | τχι Ν* B Z f1 pc vgsi syr.h; GrNyp ● 13 Ταμην 17 vgl | (1 Chr 29,
 11-13) οτι σου εστιν η βασιλεια και (- η β. κ. k sa; Didache) η δυναμις και (- η δ. κ.
 sye) η δοξα (- κ. η δ. k) εις τους αιωνας (+ των αιωνων 2148 pc k sam)· αμην (- g1
 k sye; Didache) L W Θ 0233 f13 M f g1 k q sy sa bopt; Didache | οτι σου εστιν η βασ.
 του πατρος και του υιου και του αγιου πνευματος εις τους αιωνας· αμην 1253 (pc) |
 τχι Ν Β D Z 0170 f1 pc lat mae bopt ● 14 O D* L pc sam | Γp) εν τοις ουρανοις
 Θ 700 it | p) ουρ. τα παραπτωματα υμων L pc lat co; Bas

διότι ἀγαπῶσι

να προσεύχωνται ἰστᾶμενοι ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν
 πλᾶτειῶν, διὰ τὰ φανῶσιν εἰς τοὺς
 ἀνθρώπους· ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι
 ἔχουσιν ἡδὴ τὸν μισθὸν αὐτῶν· 6
 σὺ ὅμως, ὅταν προσεύχησαι, 3 εἰσε-
 λθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, καὶ κλεί-
 σας τὴν θύραν σου, προσευχήθητι
 εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυ-
 πτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν
 τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀναποδώσει
 ἐν τῷ φανερῷ.

7 Ὅταν δὲ προσεύχησθε, 4 μὴ
 βατταλογήσητε, ὡς οἱ ἔθνηκοί·
 5 διότι νομίζουσιν ὅτι μὲ τὴν πο-
 λυλογίαν αὐτῶν θέλουσιν εἰσα-
 κουσθῆ. 8 Μὴ ὁμοιωθῆτε λοιπὸν
 μὲ αὐτοὺς· διότι ἐξεύρει ὁ Πατήρ
 σας, τίμων ἔχετε χρεῖαν, πρὶν σεῖς
 ζητήσητε παρ' αὐτοῦ.
 9 Οὕτως λοιπὸν προσεύχεσθε σεῖς,

6 Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
 ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· 11) ἔλ-
 θέτω ἡ βασιλεία σου· 7 γενηθήτω
 τὸ θέλημά σου, 8 ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ
 ἐπὶ τῆς γῆς· 11 9 τὸν ἄρτον ἡμῶν
 τὸν ἐπιούσιον δός εἰς ἡμᾶς σήμε-
 ρον· 12 καὶ 10 συγχώρησον εἰς
 ἡμᾶς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καθὼς καὶ
 ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς τοὺς ἀμαρ-
 τάνοντας εἰς ἡμᾶς· 13 11 καὶ μὴ
 φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, 12 ἀλλὰ
 ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονη-
 ροῦ, 13 διότι σου εἶναι ἡ βασιλεία
 καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς
 αἰῶνας· Ἀμήν.

14 Διότι 14 εἰς συγχωρήσῃτε εἰς
 τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματα αὐ-
 τῶν, θέλει συγχωρήσει καὶ εἰς ἔσθας
 ὁ Πατήρ σας ὁ οὐρᾶνιος.

3 Βασ. Β'. δ'. 33.

4 Ἐκκλ. ε'. 2. 5 Βασ. Α'. ιη'. 26, 29.

6 Λουκ. ια'. 2, κ.τ.λ. 7 κεφ. κς'. 39. 42. Πράξ. κα'. 14. 8 ψαλ. ργ'. 20, 21. 9 Ἰδὲ Ἰωβ κγ'. 12. Παρ. λ'. 8. 11 κεφ. ιη'. 21, κ.τ.λ.

11 κεφ. κς'. 41. Λουκ. κβ'. 40, 46. Κορ. Α'. ε'. 13. Πέτρ. Β'. β'. 9. Ἀποκ. γ'. 10. 12 Ἰωάν. γ'. 15.

15 ἔάν δέ μή ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τ, οὐδέ ὁ πατήρ ῥ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16 Ὅταν δέ νηστεύετε, μή γίνεσθε ὥς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ, ἀφανίζουσιν γάρ τὰ πρόσωπα ῥ αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, τ ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 17 σὺ δέ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, 18 ὅπως μὴ φανῆς ῥ τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἄλλα τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν ῥτῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν ῥτῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοὶ τ.

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν· 20 θησαυρίζετε δέ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν ῥ οὐδέ κλέπτουσιν· 21 ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ῥ σου, ἐκεῖ ἔσται Ὁ και ἡ καρδία ῥ σου.

22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἔστιν ὁ ὀφθαλμὸς. ἔάν ὀδν ῥ ἡ ὀφθαλμὸς σου ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· 23 ἔάν δέ ῥ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἔστιν, τὸ σκότος πόσον.

24 Οὐδεὶς τ δύναται δυοὶ κυρίους δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἕνός ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε ῥ ἢ τί πίνητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσθησθε. οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἔστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 26 ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδέ θερίζουσιν οὐδέ συνάγουσιν

Is 58,5ss
L 24,17

23.5

2 Sm 12,20
Ecc1 9,8

41

19-21: L 12,33s;
12,16-21 · Is 51,8
Jc 5,2s Job 24,16
19,21 p 1 T 6,19
Sir 29,10s 4 Est
7,77

22-23: L 11,
34-36 E 1,18

20,15 Mc 7,22
Dt 15,9 Sir 14,
10

24: L 16,13;
14,26

25-34: L 12,22-
32 · Ph 4,6
1 P 5,7 1 T 6,6,8

10,29-31 p Job
12,7; 38,41 Ps
Sal 5,9ss

15 Τα παραπτώματα αυτων B L W @ 0233 f13 M (b) f q sye.h sa bop | txi N D f1 892* pc lat syr mae bop | ρυμιν αφ. N pc | υμων αφ. υμιν D 1241 pc it vgl sy.p.h | αφ. υμιν c sye • 16 Γωσπερ L W @ 0233 f13 M | txi N B D Δ f1 892 pc | F euv- B 28 pc | Toti L W @ M lat | txi N B D 0233. 0250 f1.13 565. 700 al it • 18 J 3 I 2 B (k) | κρυφια ei κρυφιαω D* | bis τω κρυπτω L W @ 0233. 0250 f13 M | txi N B D e f1 pc | T (4. 6 v. l) εν τω φανερω Δ 0233. 1241 pm it • 20 ρ και κλ. N f1 pc it sye | - W k • 21 F bis υμων L W @ 0233 f1.13 M f sy bop | txi N B pc lat co; Eus Bas | O B boms • 22 O N pc lat sye mae boms | J 2-5 I L @ f1.13 M it | txi N B W pc • 23 J (22) 5 I-4 N* W 33 pc • 24 Tp οικτης L 1241 pc • 25 ρ και τι πιητε L @ 0233 M sy.p.h | - N f1 892 pc a b ff1 k l vg sye samss; Cl | txi B W f13 33 al it samss mae bo; Hier^{ms}

ἴμως δὲν συγχωρήσετε εἰς τοὺς ἀθρώπους τὰ πταίσματα αὐτῶν, οὐδέ ὁ Πατήρ σας θέλει συγχωρήσει τὰ πταίσματά σας.

16 Καὶ ὅταν νηστεύετε, μὴ γίνεσθε, ὡς οἱ ὑποκριταὶ, σκυθρωποὶ· διότι ἀφανίζουσιν τὰ πρόσωπα αὐτῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύουσιν· ἀλλῶθως σὰς λέγω, ὅτι ἔχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν. 17 Σὺ ὅμως, ὅταν νηστεύης, 17 ἄλειψον τὴν κεφαλὴν σου, καὶ νίψον τὸ πρόσωπόν σου· 18 διὰ νὰ μὴ φανῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύεις, ἀλλ' εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

19 Μὴ θησαυρίζετε εἰς αὐτοὺς θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σκώληξ καὶ σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διατρυνούσι καὶ κλέπτουσιν· 20 ἀλλὰ θησαυρίζετε εἰς αὐτοὺς θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σκώληξ οὔτε σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται δὲν διατρυνούσιν οὐδέ κλέπτουσιν. 21 Ἐπειδὴ ὅπου εἶναι ὁ θησαυρὸς σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδία σας. 22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμὸς· ἔάν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμὸς σου ᾖ καθαρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου ᾖ καθαρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι φωτεινόν· 23 ἔάν ὅμως ὁ ὀφθαλμὸς σου ᾖ πονηρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι σκοτεινόν. Ἐάν λοιπὸν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ ᾖ καθαρόν, τὸ σκότος πόσον; 24 Οὐδεὶς δύναται δύο κυρίους νὰ δουλεύῃ· διότι ἢ τὸν ἕνα θέλει μισήσει, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσει· ἢ εἰς τὸν ἕνα θέλει προσκολληθῆ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσει.

15 κερφ. θ' .
21. Δουκ.
ιβ'. 33,
34 : ιη'.
22. Τιμ.
Α'. ς'. ιθ.
Πέτρ. Α'. α'. 4.
15'. 13. 22 Ιωλ. α'. ιο. Τιμ. Α'. ς'. 17. Ιακ. δ'. 4. Ιωάν. Α'. β'. 15.

δύνασθε νὰ δουλεύετε Θεὸν καὶ Μαμμωνᾶ.

25 Διὰ τοῦτο σὰς λέγω, 23 Μὴ μεριμνᾶτε περὶ τῆς ζωῆς σας, τί νὰ φάγητε καὶ τί νὰ πίητε· μηδὲ περὶ τοῦ σώματός σας, τί νὰ ἐνδύθητε. Δὲν εἶναι ἡ ζωὴ τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 26 Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι δὲν σπείρουσιν, οὐδέ θερίζουσιν, οὐδέ συνάγουσιν

23 Ψαλ.
νε'. 22.

Δουκ.
ιβ'. 22,

23. Φιλιπ. δ'.
6. Πέτρ.
Α'. ε'. 7.

24 Ιωβ
91 Ιωβ

λαλ.
λαη'. 41.

ρμζ'. 9.
Δουκ. ιβ'.
24, κ.τ.λ.

εις τ' ἀποθήκας, και ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ἡμεῖς μάλλον διαφέρετε αὐτῶν; 27 τίς δέ ἐξ ὑμῶν μεμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; 28 και περὶ ἐνδύματος τί μερμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς ἰαυξάνουσιν· οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν¹. 29 λέγω δέ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὧς ἐν τούτων. 30 εἰ δέ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα και αὐριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὐτως ἀμφιένυσιν, οὐ πολὺ μάλλον ὑμᾶς, ἀλιγόπιστοι; 31 μὴ οὖν μερμνήσητε λέγοντες· τί φάγωμεν; ἢ· τί πίωμεν; ἢ· τί περιβαλώμεθα; 32 ὅ πάντα γάρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἱεπιζητοῦσιν· οἶδεν γάρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων. 33 ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν ἱ βασιλείαν [τοῦ θεοῦ] και τὴν δικαιοσύνην² αὐτοῦ, και ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. 34 μὴ οὖν μερμνήσητε εἰς τὴν αὐριον, ἢ γάρ αὐριον μερμνήσει ἱ ἔαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἢ κακία αὐτῆς.

7 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· 2 ἐν ᾧ γάρ κριματι κρινεσται ὑμῖν. 3 τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῶ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; 4 ἢ πῶς ἱερεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος ἱ ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, και ἱδοῦ ἢ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; 5 ὑποκριτᾶ, ἐκβαλε πρῶτον ὁ ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου τὴν δοκόν³, και τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

6 Μὴ δῶτε τὸ ἀγιον τοῖς κυσιν μηδὲ βάλητε τοῦς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε ἱ καταπατήσουσιν αὐτοῦς ἐν τοῖς ποσιν αὐτῶν και στραφέντες βήξουσιν ὑμᾶς.

26 Τας κ¹ L pc • 28 ἱ... κοπιουσιν... B (33) ἱ ου ξαινουσιν ουδε νηθουσιν ουδε κοπιωσιν R*vid ἱ αυξανει· ου κοπια ουδε νηθει L W 0233 f13 5M ἱ τ¹ κ¹ (5 ὁ sy^c) f1 • 32 5 3 2 1 κ¹ N Δ ὁ f13 892. 1241 al lat sy^c; Cl Bas ἱ Γεπιζητει L W 0233 5M ἱ τ¹ κ¹ B ὁ f1.13 33 pc • 33 ἱ τ¹ 4-6 κ¹ (k) I sa bo; Eus ἱ 6 4 5 1 B ἱ τ¹ L W ὁ 0233 f1.13 5M lat sy mae • 34 Γαυτης B* L co? ἱ τα εαυ- K N (Δ) 0233 f1.13 28. 33. 1010. 1241. 1424 pm sy^h ἱ το εαυ- ὁ 565 ἱ εαυτη(ν) 700 (pc) ἱ τ¹ κ¹ B² W 892 pm co? ἱ 7,2 ΓP) αντημετρηθησεται ὁ 0233 f13 (28^c) al it vg^{cl}; Ath Cyr • 4 Γλεγεις κ* ὁ 0233. 700 lat mae ἱ Γαπο K W Δ ὁ 565. 700. 1010 5M ἱ ἱ· J ὁ 5 5 5 6 1-4 L W ὁ 0233 f1.13 5M lat ἱ τ¹ κ¹ B Cvid • 6 Γ-σασιν κ¹ f1 5M; Cl ἱ τ¹ B Cl N W ὁ f13 33 al

10.311
Ps 103,15
1 Rg 10,4ss 2 Chr 9,13ss 1 Esr 1,4
Ps 90,5s
8.26; 14,31; 16, 8; 17,20
8
R 14,17
Ps 37,4.25 Sap 7,11
Ex 16,19
1-5: L 6,37-42 R 2,1; 14,4 1 K 4,5; 5,12 Jc 4,11s; 5,9· Mc 4,24

εις ἀποθήκας, και ὁ Πατήρ σας ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· σεις δὲν εἰσθε πολὺ ἀνώτεροι αὐτῶν; 27 Ἀλλὰ τίς ἀπὸ σας μερμνῶν δύναται νὰ προσθέσῃ μίαν πῆχυν εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ; 28 καὶ περὶ ἐνδύματος τί μερμνᾶτε; Παρατηρήσατε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αυξάνουσι· δὲν κοπιᾶσουσιν, οὐδὲ κλῶθουσι. 29 Σας λέγω ὅμως ὅτι οὐδὲ ὁ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύθη ὡς ἐν τούτων. 30 Ἀλλ' ἐὰν τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, ὅστις σήμερον ὑπάρχει, και αὐριον ῥίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ θεὸς ἐνδύη οὕτω, δὲν θέλει ἐνδύσει πολλῶ μάλλον ἐσᾶς, ἀλιγόπιστοι; 31 Μὴ μερμνήσητε λοιπὸν, λέγοντες· Τί νὰ φάγωμεν, ἢ τί νὰ πίωμεν, ἢ τί νὰ ἐνδυθῶμεν; 32 Διότι πάντα ταῦτα ζητοῦσιν οἱ ἔθνη· ἐπειδὴ ἐξεύρει ὁ Πατήρ σας ὁ οὐράνιος ὅτι ἔχετε χρεῖαν πάντων τούτων. 33 Ἀλλὰ ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, και τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ· και ταῦτα πάντα θέλουσι σας προστεθῆ. 34 Μὴ μερμνήσητε λοιπὸν περὶ τῆς αὐριον· διότι ἢ αὐριον θέλει μερμνήσει τὰ ἔαυτῆς· ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν τὸ κακὸν αὐτῆς.

[ΚΕΦ. 5.] 1 Μὴ κρίνετε διὰ νὰ μὴ κριθῆτε· 2 διότι με ὅποιαν κρίσιν κρίνετε, θέλετε κριθῆ· και ὁ με ὅποιον μέτρον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἐσᾶς. 3 Καὶ διὰ τὴν βλέπετε τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δὲν παρατηρεῖς; 4 Ἡ πῶς θέλεις εἰπεῖ πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἀφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλάριον ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, ἐνῶ ἢ δοκὸς εἶναι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; 5 Ὑποκριτᾶ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, και τότε θέλεις ἱδεῖ καθαρῶς διὰ νὰ ἐκβάλῃς τὸ ξυλάριον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

4 Παρ. θ'. κύνas· μηδὲ ῥίψητε τοὺς μαργαρίτας σας ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσουσιν αὐτοῦς με σας διασχίσωσιν. 46. 45, 46.

1 Δουκ. 5'. 37. ῥωμ. β'. 1: 1δ'. 3, 4, 10, 13. Κορ. Α'. 8'. 3, 5. ἱακ. 8'. Δουκ. 5'. 38. 3 Δουκ. 5'. 41, 42.

1 Δουκ. 5'. 37. ῥωμ. β'. 1: 1δ'. 3, 4, 10, 13. Κορ. Α'. 8'. 3, 5. ἱακ. 8'. Δουκ. 5'. 38. 3 Δουκ. 5'. 41, 42.

7 Αιτείτε και δοθήσεται ὑμῖν, ζητείτε και εὐρήσετε, κρούετε και ἀνοιγήσεται ὑμῖν· 8 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει και ὁ ζητῶν εὐρίσκει και τῷ κρούοντι ἴ ἀνοιγήσεται. 9 ἢ τίς ὀδοῦν ἐξ ὑμῶν ἀνθρώπος, ὃν ἴαίτησει ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; 10 ἢ και ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 11 εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε ἰ δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτῶν·.

12 Πάντα ὄον ὄσα ἐὰν θέλητε ἴνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἀνθρώποι, οὕτως και ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὕτος γὰρ ἔστιν ὁ νόμος και οἱ προφῆται.

13 Εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ἰ ὄτι πλατεία ἡ πύλη και εὐρύχωρος ἡ ὄδος ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν και πολλοὶ ὄεισιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· 14 ἴτι στενή ἡ πύλη και τεθλιμμένη ἡ ὄδος ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν και ὄλιγοι εἰσιν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

15 Προσέχετε τ' ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἴτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων, ἔσθθεν δέ εἰσιν λύκοι ἄρπαγες. 16 ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσθεσθε αὐτούς. μῆτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἡ ἀπὸ τριβῶλων σῦκα; 17 οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρπὸς ἰκαλοῦς ποιεῖ, τὸ δέ σαπρὸν δένδρον καρπὸς πονηρὸς ποιεῖ. 18 οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρπὸς ποιῆσαι ἰ ποιεῖν οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρπὸς καλοῦς ἰ ποιεῖν. 19 πᾶν τ' δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται και εἰς πῦρ βάλλεται. 20 ἄρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσθεσθε αὐτούς.

8 Γ-γεται B ἰ ανοιχθησεται Θ ● 9 O B* L 28. 565. 1241. 1424 al it ἰ Γ(ε)αν αιτηση N1 L W f1.13 M lat sy ἰ txi N* B C(*-σεις) Θ b (a c g1 h) sye.p ● 10 ἰ η κ. εαν ἰ. -ση Kc f13 (28). 565 al lat (sy°) ἰ κ. (ε)αν ἰ. -ση (L W) Θ M sy p.h ἰ txi N B C (f1) 33. (892). 1241 pc (co) ● 11 ἰ 2 ἰ f1 it vgl ἰ 2 L pc f1 ἰ vgl ἰ ἰ ἰ ἰ ● 12 O N* L 1424 pc sy p bo mss ● 13 Γ και τἰ 118* ἰ τἰ a b h ἰ q vgmss; Cyp ἰ □ N* pc a b c h k; C1 Hipp Orp1 Cyp ἰ O N* ● 14 ἰ t orl N* Nc 700c. 1010 pc ἰ orl δε B* samss ἰ και 209 ἰ txi N2 (B2) C L W Θ f1.13 M lat sy ἰ □ 544 pc a (h) k; C1 Tert Hipp Orp1 Cyp ● 15 T δε C L W Θ f1.13 M f q syh samss bo ἰ txi N B 0250. 565. 1424 al lat sye.p samss mae ● 16 Γ σταφυλην C(*-ηνας) L W Θ f13 M ἰ txi N B 0250 f1 892 lat ● 17 ἰ B ● 18 ἰ t evykeiv B; Tert Orp1 Ad ἰ txi N C L W Z Θ 0250 f1.13 M latt sy ἰ ἰ t evykeiv N*; Tert Orp1 ἰ txi N1 B C L W Z Θ 0250 f1.13 M lat sy ● 19 T ουν C vld L Z f13 33. 1241 al it sy° sa mae bo mss

7-11: L 11,9-13
18,19; 21,22 Mc
11,24 J 14,13 Jc
1,5s Jt 29,13s
Pv 8,17

6,91 Jc 1,17

12: L 6,31
Tob 4,15 Sir 31, 15
22,39s R 13,
8-10 G 5,14

13s: L 13,23s
4Esr 7,6-14

Act 14,22

22,14p

24,24i

R 16,17s 2T 3,5

Act 20,291 ἰ L 6,44

G 5,19-23 · Jc 3,12
Sir 27,6 Is 5,24

12,33

L 6,43 ἰ J 3,9

3,10p1

5 κεφ.

κα'. 22.

Μάρκ.

ια'. 24.

Λουκ. ια'.

9, 10:

ιη'. 1.

ἰωάν. ιδ'.

13: ιε'.

7: ις'.

23, 24.

ἰακ. α'.

5, 6.

ἰωάν. Δ'.

γ'. 22: ε'.

14, 15.

6 Παρ. η'.

17. ἰερ.

κθ'. 12,

13.

7 Λουκ.

ια'. 11,

12, 13.

8 ἰεν. ς'.

5: η'. 21.

9 Λουκ.

ς'. 31.

10 Δευτ.

ιθ'. 18.

κεφ. κβ'.

40. ἰωμ

ιγ'. 8, 9,

10. ἰαλ.

ε'. 14.

ἰωμ. Α'.

α'. 5.

11 Λουκ.

ιγ'. 24.

12 Δευτ.

7 5 Αιτείτε, και θέλει σᾶς δοθῆ·

ζητείτε, και θέλετε εὐρεῖ· κρούετε,

και θέλει σᾶς ἀνοιχθῆ· 8 διότι

6 πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει, και ὁ ζη-

τῶν εὐρίσκει, και εἰς τὸν κρούοντα

θέλει ἀνοιχθῆ. 9 ἰ Η 7 τίς ἀνθρώπος

εἶναι ἀπὸ σᾶς, ὄστις, ἐὰν ὁ υἱὸς

αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μήπως θέλει

δώσει εἰς αὐτὸν λίθον; 10 και

ἐὰν ζητήσῃ ὄψᾶριον, μήπως θέλει

δώσει εἰς αὐτὸν ὄφιν; 11 ἐὰν λοι-

πὸν σεις, 8 πονηροὶ ὄντες, ἐξεύγητε

νά διδῆτε καλὰς δόσεις εἰς τὰ

τέκνα σας, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατήρ

σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, θέλει

δώσει ἀγαθὰ εἰς τοὺς ζητούντας παρ'

αὐτοῦ;

12 Λοιπὸν 9 πάντα ὄσα ἂν θέλητε

νά κάμνωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἀνθρώποι,

οὕτω και σεις κάμνετε εἰς αὐτούς·

διότι 10 οὗτος εἶναι ὁ νόμος και οἱ

προφῆται.

13 11 Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς

πύλης· διότι πλατεία εἶναι ἡ πύλη,

και εὐρύχωρος ἡ ὄδος ἡ φέρουσα

εἰς τὴν ἀπώλειαν, και πολλοὶ εἶναι

οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. 14

ἰ Επειδὴ στενή εἶναι ἡ πύλη, και

τεθλιμμένη ἡ ὄδος ἡ φέρουσα εἰς

τὴν ζωὴν, και ὄλιγοι εἶναι οἱ εὐ-

ρίσκοντες αὐτήν.

15 12 Προσέχετε δέ ἀπὸ τῶν ψευδο-

προφητῶν, 13 οἴτινες ἔρχονται πρὸς

ἐσᾶς μένδύματα προβάτων, ἔσθθεν

ὄμως 14 εἶναι λύκοι ἄρπαγες. 16

15 ἰ Ἄπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε

γνωρίσει αὐτούς· 16 μήποτε συνά-

γουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφύλια, ἡ

ἀπὸ τριβῶλων σῦκα; 17 οὕτω 17 πᾶν

ἰ Ἐφεσ. ε'.

6. Κολ.

β'. 8.

ἰ ἰέρ. β'.

β'. 1, 2,

3. ἰωάν.

Α'. δ'. 1.

13 Μιχ.

γ'. 5.

ἰωμ. β'.

γ'. 5.

14 ἰ ἰράξ. κ'. 29, 30.

16 Λουκ. ς'. 43. 44.

18 κεφ. γ'. 10.

15 ἰ ἰχ'. 20. κεφ.

17 ἰ ἰερ. ια'. 19.

Λουκ. γ'. 9.

17, 18.

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι· κύριε κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐοῖς οὐρανοῖς. **22** πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· κύριε κύριε, Ἦ οὐ τῷ σῶ ὄνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῶ ὄνόματι δαιμόνια ἔξεβάλλομεν, καὶ τῷ σῶ ὄνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν;
23 καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγγων ὑμᾶς· **25,12**
25,41 Ps 6,9 · 13,41 1J 3,4
 Ἐπακοῦσατε ἀπ' ἐμοῦ ἢ ἀπὸ τῶν ἐργαζόμενων τὴν ἀνομίαν.

24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους οὗτους καὶ ποιεῖ αὐτοῦς, ἴμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ὤκοδομησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν· **25** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἤλαθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ἔπροσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. **26** καὶ πᾶς ὁ ἀκούων ἰ μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοῦς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὤκοδομησεν ἑαυτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον· **27** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἤλαθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ἔπροσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη· **28** Καὶ ἐγένετο ὅτε ἔτελεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξέπλησσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδασκίᾳ αὐτοῦ· **29** ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοῦς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς οὐτῶν· **11,1: 13,53: 19,1: 26,1 L 7,1 · 13,54: 19,25: 22,33 Mc 1,22 L 4,32 Act 13,12 | Mc 1,22.27 J 7,46**

8 Ἐκαταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. **2** καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνη αὐτῷ λέγων· κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαι με καθα-

21 O L W f¹³ M¹ | IxI N B C Z Θ f¹ 33. 892. 1424 al | Ταυτοσ (ουτοσ C² 33 pc) εισελου-
 σεται εις την βασιλειαν των ουρανων C² W Θ 33. 1241 pc lat sy^c; Cyp Thiret ● 22 T (L
 13,26) ου τω ονοματι σου εφραγομεν και επισημεν και sy^c; Ju (Or) | T: πολλα N* ● 23 Γ
 αναχ- Θ f¹³ pc | Τραντες L Θ f¹³ 1424 al b vgs ● 24 O B* 1424 pc a g¹ k mae boms |
 Γοιωσω αυτον C L W M¹ f h k q sy^c h bo; Cyp | IxI N B Z Θ f¹³ 13 33. 700. 892. 1241
 al ff¹ | vg sy^p. hms sa mae ● 25 Γ-εκρουσαν W | p)-ερηξαν Θ E pc | -εκουαν 33. 1424 pc
 ● 26 Γοστις ακουει ει Γοτει Θ f¹³ pc | J C L f¹³ M¹ | IxI N B W Z (Θ) f¹ 700. 892.
 1241 pc ● 27 O N* 33 | Γ-ερηξαν C Θ f¹ al | -εκρουσαν f¹³ pc | Τσφοδρα Θ f¹³ 33.
 1241^c al mae ● 28 Γουερ- L Θ M¹ | IxI N B C W Z vid f¹ 13 33. 565. 700. 892. 1424 al;
 Or | Γραντες 998; Eus | π. οι οχλ. Δ Θ f¹ pc vgm^s ● 29 O C* L 565. 700. 1010. 1424
 M¹ (b) | T και οι Φαρισαιοι C* W 33. 1241 pc lat sy
 ¶ 8,1 καταβαυτι δε αυτω N* K L (Δ) 565. 1010. 1241. 1424 M¹ k ? ● 2 Γ ελ.- C K L W
 33. 1241 M¹ | - 1424

21 Δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν πᾶς ὁ λέγων πρὸς ἐμέ, ¹⁹ Κύριε, Κύριε· ἀλλ' ὁ πράττων τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **22** Πολλοὶ θέλουσιν εἰπεῖ πρὸς ἐμὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, ²⁰ δὲν προεφητεύσαμεν ἐν τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξέβαλλομεν δαιμόνια, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκά-

21 Δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν πᾶς ὁ λέγων πρὸς ἐμέ, ¹⁹ Κύριε, Κύριε· ἀλλ' ὁ πράττων τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **22** Πολλοὶ θέλουσιν εἰπεῖ πρὸς ἐμὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, ²⁰ δὲν προεφητεύσαμεν ἐν τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξέβαλλομεν δαιμόνια, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκά-

21 Δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν πᾶς ὁ λέγων πρὸς ἐμέ, ¹⁹ Κύριε, Κύριε· ἀλλ' ὁ πράττων τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **22** Πολλοὶ θέλουσιν εἰπεῖ πρὸς ἐμὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, ²⁰ δὲν προεφητεύσαμεν ἐν τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξέβαλλομεν δαιμόνια, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκά-

²¹ κεφ. 12. Δουκ. γ'. ^{25, 27} Τιμ. Β'. ²² ψαλ. β'. 19. ²³ Δουκ. 8. κεφ. 41. ²³ Δουκ. 5'. 47, κ.τ.λ. ²⁴ κεφ. γ'. 54. Μάρκ. α' 22: 5'. ²⁵ Δουκ. 8'. 32. ²⁵ Ιωάν. ζ'. 46. ¹ Μάρκ. α'. 40, κ.τ.λ. Δουκ. ε'. 12, κ.τ.λ.